

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 51Csp/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123299510
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Perďochová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:6123299510.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Perďochovou, v spore žalobcu: Ahoj, a.s., IČO: 48 113 671, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: E. M., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, štátny občan SR, právne zastúpená JUDr. Peter Vachan, advokát, s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 4.492,28 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3.698,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.698,- Eur od 07.07.2020 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach vo výške 100,- Eur splatných vždy každého 25. dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, a to pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej zo splátok.
- II. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcu z a m i e t a.
- III. Žiadna zo strán sporu n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súd Banská Bystrica dňa 17.04.2023 domáhal súdneho výroku, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 4.492,28 Eur spolu s úrokom vo výške 3.095,32 Eur, ako aj spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.492,28 Eur od 07.07.2020 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že poskytol žalovanej na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere pod číslom zmluvy 1901002734 (ďalej aj ako „úverová zmluva“) úver vo výške 5.000,-Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Žalobca vyzval žalovanú na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaná napriek písomnej výzve žalobcu svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatila, žalobca v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy vyhlásil okamžitú splatnosť pohľadávky z úveru. Vyhlásenie okamžitej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanej doručené dňa 29.06.2020. Nakoľko žalovaná v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatila, voči žalobcovi sa tak od 07.07.2020 dostala do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Žalovaná bola vyzvaná právnym zástupcom žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Žalovaná záväzok z titulu nesplateného úveru žalobcovi do podania žaloby nezaplatila. Žalobca si uplatnil voči žalovanej dlžnú istinu úveru vo výške 4.492,28 Eur, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaná žalobcovi napriek predžalobnej upomienke

nezaplatila. Zároveň si žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, ktoré predstavujú rozdiel medzi celkovými nákladmi spojenými s úverom a plnením započítaným na úhradu celkových nákladov.

3. Okresný súd v Banskej Bystrici vo veci rozhodol vydaním platobného rozkazu sp. zn. 11Up/711/2023 zo dňa 03.05.2023, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná v lehote odpor, v ktorom uviedla, že žalobca neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Poukázala na znenie ust. § 7 ods. 1 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej poukázala, že podľa interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN dostupnej na <https://www.fininfo.sk/fininfo/fiq/financne-kalkulacky/kalkulackarpmn/> bola po zadaní požadovaných údajov vypočítaná RPMN vo výške 15,99 % p.a., zmluva preto obsahuje nesprávny údaj o RPMN v neprospech spotrebiteľa vo výške 17,38 % p.a., čo má za následok absenciu údajov o RPMN a preto je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov. Obligatórnou náležitosťou v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu podpisu zmluvy bola aj úroková sadzba spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčná úroková sadzba, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru. Z dikcie daného ustanovenia vyplýva, že obligatórnou náležitosťou nie je len uvedenie úrokovej sadzby, ale aj ďalších náležitostí vzťahujúcich sa k úrokovému sadzbe. K striktnému výkladu citovaného zákonného ustanovenia sa vyjadril aj Krajský súd Žilina vo svojom rozsudku zo dňa 26.02.2020 sp. zn. 7Co/252/2019, v zmysle ktorého: „Opätovným podrobným preskúmaním Zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky tak odvolací súd zistil, že v zmluvnom dojednaní, ako i v obsahu písomne vyhotovenej zmluvy absentuje údaj o výške úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, teda náležitosť vymedzenú v ustanovení § 9 ods. 2 písm. i) v tom čase platného zákona č. 129/2010 Z.z.“ S poukazom na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka mala za to, že ročná úroková sadzba vo výške 17,38 % je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) pre spotrebiteľské a ostatné úvery so splatnosťou nad 5 rokov v mesiaci 1/2019 bola vo výške 7,63 %. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Uvedené uviedol Krajský súd Prešov vo svojom rozsudku sp. zn. 17Co/26/2015. Keďže úroková sadzba uvedená v zmluve o pôžičke prevyšuje skoro o viac ako o 150 % priemerné úrokové miery obdobných úverov obchodných bánk zverejnených NBS v čase uzatvorenia zmluvy, s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka, je zmluva o pôžičke v časti zmluvného úroku neplatná čo má v konečnom dôsledku za následok, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Rovnako mala za to, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko jednak na týchto dokumentoch nie je podpis žiadnej osoby ako zástupcu žalobcu a zároveň žalobca nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Vyhlásenie veriteľa o predčasnej splatnosti dlhu je jednostrannou zmenou zmluvných podmienok, ktorá, ako vyplýva z poslednej judikatúry Súdneho dvora EÚ (rozsudok vo veci C-92/11, RWE Vertrieb AG vs. Verbraucher Zentrale Nordrhein - Westfalen a ďalšie) má byť nevyhnutne odôvodnená. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že poslednú výzvu pred zosplatením ako aj vyhlásenie úveru za predčasne splatný treba považovať pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné právne úkony, keďže v nich nie je jednoznačne uvedené pre omeškanie s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a zároveň tieto dokumenty neboli podpísané zástupcom žalobcu. Z uvedeného dôvodu žalobca nemá nárok na splátky, ktorých zročnosť nastane po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania za predžalobnú výzvu, nakoľko predžalobná výzva - pokus o zmier s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26.09.2019, sp. zn. I ÚS 207/2019 sa podľa novej právnej úpravy za trovy konania považujú len také výdavky, ktoré vznikli v konaní, t.j. v období od začatia konania (§ 156 CSP) do jeho skončenia. To, že tento úkon bol do vyhlásky MS SR č. 655/2004 Z. z. zavedený novelou od 15.6.2019 nemení nič na skutočnosti, že vyhláska upravuje spôsob určenia a výšku odmeny advokáta za právne služby, naopak Civilný sporový poriadok upravuje časový interval, keď

súd môže odmenu za jednotlivé úkony právnej služby priznať. Vyhláška MSSR je právnym predpisom nižšej právnej sily k Civilnému sporovému poriadku, pričom právnou silou sa rozumie vlastnosť právnych predpisov vyjadrujúcu podradenosť jedného právneho predpisu druhému, t.j. právnemu predpisu vyššej právnej sily, či odvodenosť jedného právneho predpisu od právneho predpisu vyššej právnej sily. Z uvedeného dôvodu nie je možné odmenu za predmetný úkon priznať.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu tento považoval za neodôvodnený a s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave, pričom tvrdenia žalovanej sa javia ako účelové, s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku. Žalovaná k tvrdeniam nepredložila žiadne relevantné dôkazy, ktorými by preukázala ich pravdivosť. Úverová zmluva spĺňa všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Spolu s podaním predložil súdu dôkazy ohľadom skúmania bonity žalovanej, čím preukazoval, že dodržal zákonné povinnosti v zmysle ust. §7 ods. 1. zákona č. 129/2010 Z.z.. Predložil výpisy z účtu, kópiu občianskeho preukazu, výpis z registra klientských informácií, dotazník o preverovaní príjmu a dokument z interného systému, z ktorého vyplýva, že preverovali rodinný stav, príjmy a výdavky žalovanej, výpočet, v ktorom je uvedená platobná kapacita žalovanej. Z uvedeného výpočtu vyplýva, že na základe údajov poskytnutých žalovanou preverovali stav, príjmy a výdavky žalovanej spolu s výpočtom schopnosti splácať úver. Z predloženej dokumentácie vyplýva, že preveroval históriu splácania a platobnú kapacitu v nebankovom registri klientských informácií. Žalovaná v prehľade verifikačných otázok pred schválením úveru potvrdila, že pracuje, má zmluvu na dobu neurčitú a má za 3 posledné mesiace od uvedeného dopytu priemerný vymeriavací základ aspoň 799,-Eur. Z výpisu z registra klientských informácií je jasné, že žalovaná v čase žiadosti o úver nemala iný existujúci úver. Výpočtom, v ktorom od čistej mesačnej mzdy žalovanej vo výške 683,-Eur odpočítal sumu životného minima platného od 1.7.2018 do 30.6.2019 vo výške 205,07 Eur a finančnú rezervu v hodnote 95,59 Eur dosiahol výšku prípadnej maximálnej splátky, ktorú žalovaná bola schopná splácať a to sumu 382,34 Eur. Nakoľko splátka zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola vo výške 92,60 Eur mal za to, že postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní bonity žalovanej pred uzatvorením predmetnej zmluvy a riadne preveril stav, príjmy a výdavky žalovanej. Ďalej mal za to, že kalkulačka na výpočet RPMN uvedená na web stránke: www.fininfo.sk/fininfo/fiq/financnekalkulacky/kalkulacka-rpmn/ je nepoužiteľná pre správny výpočet RPMN v danom prípade, keďže umožňuje nastavenie splatnosti splátky iba na začiatku resp. na konci obdobia. Splatnosť splátky pri danom produkte/úvere je k 20. dnu v mesiaci, takže hodnota vypočítaná uvedenou kalkulačkou bude priaznivejšia resp. nepriaznivejšia pre spotrebiteľa v závislosti od zvolenia splatnosti splátky či na začiatku resp. na konci obdobia, keďže neumožňuje nastavenie presného dňa v mesiaci. K výške úrokovej sadzby uviedol, že výška dojednaných úrokov v úverovej zmluve 17,38 % je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 platného a účinného od 1.9.2014. Najvyššia prípustná výška odplaty pre zmluvy uzavreté od 21.08.2018 do 20.02.2019 so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov vrátane podľa zákona (§ 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. §1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995) predstavovala 17,38 %. K uvedenému predložil doklad o najvyššej prípustnej výške odplaty, ktorý je zverejnený na stránke Ministerstva Financí SR, <https://www.fininfo.sk/fininfo/dokumenty/dokumenty/maximalna-odplata/najvyssia-pripustna-vyska-odplaty-za-poskytnutie-spotrebiteleskeho-uveru-za-3-stvrtrok-2018/>. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom (ust. § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy) a dobrými mravmi. Z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná svoj záväzok uhrádzať pravidelne mesačne splátky nespĺnila riadne a včas. Z dôvodu porušenia platobnej disciplíny poslednou výzvou pred zosplatnením zo dňa 26.05.2020 upozornil žalovanú na omeškanie so splácaním úverových splátok, pričom výzvu na zaplatenie si žalovaná prevzala dňa 01.06.2020. Zároveň žalovanú upozornil, že pre prípad nezaplatenia dlhu na splátkach mu vzniká právo na predčasné zosplatnenie úveru. Nakoľko žalovaná dlžné splátky úveru nezaplatila, v zmysle ust. § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ listom zo dňa 25.06.2020 úver predčasne zosplatnil. Navrhoval v zmysle ust. § 14 ods. 3 z.č. 307/2016 Z.z. pokračovanie v spore na miestne príslušnom súde na prejednanie sporu.

6. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa na výzvu súdu navrhoval pokračovať v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku v zmysle ustanovenia § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní, bola predmetná vec Okresným súdom Banská Bystrica postúpená na Okresný súd Žilina dňa 25.07.2023.

7. Po postúpení veci doručila žalovaná vyjadrenie dňa 26.09.2023, v ktorom s poukazom na nepredvídateľnosť súdneho rozhodnutia a samotnú dĺžku súdneho konania, ktorá v prípade odvolania

ktoroukoľvek zmluvou stranou môže trvať aj viac ako 2 roky, navrhovala zmierlivé vyriešenie sporu a to uhradením dlžnej sumy spolu s trovami konania v mesačných splátkach po 50,-Eur k 25. dňu v mesiaci pod stratou výhody splátok v prípade omeškania s ktoroukoľvek mesačnou splátkou. V prípade, ak žalobca bude súhlasiť s uhradením dlžnej sumy spolu s trovami konania v mesačných splátkach vo výške 50 Eur, žalovaná uznáva žalobcom uplatnený nárok a žiada, aby súd rozhodol rozsudkom pre uznanie nároku v zmysle § 282 CSP bez nariadenia pojednávania.

8. Podaním doručeným súdu dňa 10.11.2023 žalovaná ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní ako aj neúčast' svojho právneho zástupcu. Zároveň predložila zoznam príjmov a výdavkov, ktorý preukazuje, že finančná situácia jej umožňuje uhradiť dlžnú sumu iba v mesačných splátkach. Opätovne navrhovala, aby jej súd umožnil uhrádzať dlžnú sumu, ktorá je v súlade so zákonom v mesačných splátkach po 50 Eur k 25. dňu v mesiaci pod stratou výhody splátok v prípade omeškania s ktoroukoľvek mesačnou splátkou a zároveň priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo vyššie uvedenej právnej veci.

9. Právny zástupca žalobcu podaním doručeným súdu dňa 13.11.2023 ospravedlnil svoju a žalobcovu neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a nenavýšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti konania. S navrhnutým zmierním zo strany žalovanej nesúhlasil. Pridržiaval sa predchádzajúcich vyjadrení, v ktorých dostatočne špecifikovali nárok.

10. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 16.11.2023, na ktorom vec prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 13.11.2023, ako aj v neprítomnosti žalovanej a jej právneho zástupcu, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 10.11.2023. Právni zástupcovia a strany sporu súhlasili s prejednaním a rozhodnutím veci v ich neprítomnosti, o odročenie pojednávania nežiadali.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, celým spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 22.01.2019 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 5.000,-Eur. Žalovaná sa zaviazala úver splácať v 96 -mesačných splátkach vo výške 92,60 Eur pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 17,38 %, RPMN 17,38 %, a s celkovými nákladmi spotrebiteľa 3.889,60 Eur a celkovou čiastkou 8.889,60 Eur. Prvá splátka bola splatná dňa 20.02.2019 a posledná, čo je aj termín konečnej splatnosti, dňa 20.01.2027, mesačné splátky boli splatné vždy do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca (č. l. 6 - 10 spisu). K zmluve žalobca predložil aj Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere podpísané žalovanou dňa 22.01.2019, Súhlasy a vybrané informácie o spracovaní osobných údajov podpísané žalovanou dňa 21.01.2019, KYC Dotazník o klientovi podpísaný žalovanou dňa 21.01.2019 (č. l. 11-17 spisu).

13. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná vyčerpala sumu celkom 5.000,-Eur a uhradila 1.302,-Eur (č. l. 22-23 spisu).

14. Listom označeným ako „3. Upomienka - výzva na zaplatenie“ zo dňa 26.05.2020 žalobca vyzval žalovanú, aby zaplatila nedoplatok na splátkach vo výške 272,20 Eur. Zároveň ju upozornil, že ak neuhradí ani splátku úveru splatnú dňa 20.03.2020 vo výške 92,60 Eur do 24.06.2020 bude oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru a žiadať zaplatenie úveru v celej dlžnej sume. Upomienka bola žalovanej doručená dňa 01.06.2020 (č. l. 18, 21 spisu).

15. Žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru 25.06.2020 podľa bodu 4.2 písm. d/ zmluvy a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžného zostatku úveru v celkovej výške 264,80 Eur vrátane dlžných úrokov v lehote 7 dní od doručenia oznámenia. Výzva bola žalovanej doručená dňa 29.06.2020 (č. l. 19, 21 spisu). Oznámením zo dňa 12.10.2020 doručeným žalovanej dňa 14.10.2020 žalobca opravil výpočet zostatku úveru v dokumente Vyhlásenie okamžitej splatnosti. Z dôvodu technickej chyby došlo k chybnému uvedeniu zostatku úveru, pričom dlžný zostatok úveru predstavuje sumu 4.857,08 Eur, z toho istina 4.583,35 Eur a splatné úroky vo výške 273,73 Eur (č. l. 20-21 spisu).

16. Výzvou zo dňa 30.01.2023 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie pohľadávky vo výške 6.599,50 Eur do 09.02.2023, pričom podľa pripojeného podacieho hárku bola zásielka žalovanej odoslaná dňa 01.02.2023 (č. l. 26-28 spisu).

17. Žalobca za účelom preukázania skúmania bonity žalovanej predložil občiansky preukaz žalovanej, listinu s názvom Údaje žiadosti/ zmluvy zo dňa 21.01.2019, v ktorej 1. časti je uvedené bydlisko žalovanej, rodinný stav- rozvedená, typ bývania - vlastný dom/byt. V časti 2. sú uvádzané informácie o zdrojoch príjmu - zamestnanec Sconto nábytok, s.r.o. od 01.03.2018 na dobu neurčitú, čistý mesačný príjem za posledné 3 mesiace - 651 Eur, 654 Eur, 744 Eur. Počet nezaopatrených osôb: 0, počet vyživovaných osôb: 0, výška vyživovacej povinnosti: 0,00 Eur a mesačné finančné výdavky : 0,00 Eur. V časti 3. predmet financovania sú uvedené údaje týkajúce sa poskytovaného úveru a v časti 4. Súhlasy - so spracovaním osobných údajov, overenie údajov v 365. bank. Z listinného dôkazu označeného ako Dáta dopytu - výpis z registra klientskych informácií v časti Kontrakty je uvedené - kreditné karty a stavebné úvery: 1. V zozname kontraktov sa uvádza ukončený kontrakt ku dňu 22.08.2016. Dotazník dáta dopytu obsahuje prehľad verifikačných otázok, v zmysle ktorých je žalovaná zamestnaná aspoň 90 dní a za posledný mesiac predstavoval jej vymeriavací základ aspoň 799,-Eur, priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace je 799,-Eur. Podľa výpočtu žalobcu vykonaného na účely preverovania bonity žalovanej predstavuje vo vzťahu k žalovanej ukazovateľ schopnosti splácať 0,4844 a výška vypočítanej finančnej rezervy je 95,59 Eur s maximálnou mesačnou splátkou 382,34 Eur (č. l. 40-46 spisu).

18. Žalobca predložil listinu s názvom Najvyššia prípustná výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za 3. štvrtrok 2018, ktoré pre úvery nad 5 rokov predstavuje 17,38 % (č. l. 47 spisu).

19. Žalovaná predložila na účely žiadosti o povolenie splátok listinu označenú ako Konečné vyúčtovanie splátok vystavenú súdnym exekútorom dňa 26.02.2019, v zmysle ktorej uznesením č. k. 20Er/3449/2010- 38 zo dňa 27.09.2018 súd vyhlásil exekúciu vedenú voči žalovanej za neprípustnú a súčasne ju zastavil.

20. Žalovaná predložila rozpis príjmov a výdavkov, v ktorom uviedla, že je samoživiteľka 14-ročného syna, finančne jej pomáhajú rodičia. Výživné na syna poukazuje na ich účet, aby aspoň čiastočne pomáhali platiť účty za dom a stravu. Jej príjmy sú invalidný dôchodok 209,-Eur a PN 460,-Eur. K výdavkom zaradila splátky Bonato 210,-Eur, Silverside 140,-Eur, lieky 50,-Eur, ošatenie 40,-Eur, telefón a internet 52,-Eur, kozmetika a hygiena 80,-Eur, strava 97,-Eur, spolu 669,-Eur (č. l. 64-65 spisu).

21. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci súd danú vec posúdil podľa nasledovných ustanovení:

Podľa § 497 z. č. 513/1991 Z. z. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 písm. 2 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. a), b) a d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>> a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>>,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>>.

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>> sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20190101.html>>.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od

omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanej nárok vzniknutý mu z uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaná zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a teda na právny vzťah ňou založený súd aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Uzavretú zmluvu súd zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, nakoľko spotrebiteľským úverom sa na účely tohto zákona považuje (okrem iných) aj dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky (§ 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch).

23. Keďže súd ustálil, že zmluva uzatvorená so žalovanou je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z. z. účinný v čase uzavretia zmluvy, podrobil zmluvu prieskumu, či spĺňa všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 cit. zákona a teda či nie je dôvod úver podľa § 11 tohto zákona posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov.

24. Po preskúmaní predmetnej zmluvy súd zistil, že zmluva bola uzatvorená v predpísanej forme.

25. Súd sa nestotožnil s námietkou neplatnosti zosplatenia produkovanou žalovanou, nakoľko súd mal preukázané splnenie podmienok vyžadovaných ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobca žalovanej doručil upozornenie zo dňa 26.05.2020 na možnosť uplatnenia práva zosplatiť úver v lehote nie kratšej ako 15 dní pred samotným zosplatením (25.06.2020) a zároveň žalovaná bola v omeškaní so splátkou splatnou dňa 20.03.2020 viac ako 3 mesiace, pričom vo vzťahu k tejto splátke žalobca vyslovene žalovanú upozorňoval na omeškanie a úver zosplatiť.

26. Vzhľadom na námietku žalovanej týkajúcu sa neskúmania bonity žalobcom súd sa zaoberal tým, či žalobca postupoval v súlade s ust. § 7 a nasl. ZSU a či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. S poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom.

27. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

28. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovanej žalobca mal nejaké údaje o výške príjmu žalovanej, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovanej iba na podklade informácií poskytnutých žalovanou v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdých skutočností príslušnými listinami.

29. V danom prípade nebolo preukázané, že žalobca mal k dispozícii doklady o príjme žalovanej (potvrdenie zamestnávateľa), doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpis z bežného účtu, pri uzatváraní zmluvy. Súd nemal za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovanej, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzala a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovanej, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať žalovanému poskytnutý úver. Žalobca nepreveroval ani údaj o vyživovaných osobách, keďže žalovaná vo formulári uviedla, že nemá žiadne vyživované osoby, z listinného dôkazu o príjmoch a výdavkoch žalovanej súd zistil, že žalovaná má dieťa nar. 2009, čo vyplýva aj z lustrácie v Registri obyvateľov SR. V skutočnosti teda žalovaná mala už v čase uzatvárania zmluvy vyživovaciu povinnosť k jednému maloletému dieťaťu. Pri skutočnom skúmaní výdavkov na strane žalovaného pri uzatváraní zmluvy, by uvedené skutočnosti nemohli ujsť z pozornosti žalobcu. Podľa tvrdenia žalobcu, súčasne vychádzajúc zo zmluvného formulára, v časti „Typ bývania“ je zrejmé, že žalovaná býva vo vlastnom byte/dome. V skutočnosti žalovaná býva v rodinnom dome vo vlastníctve jej rodičov, nie v dome vlastnom. Z uvedeného vyplýva, že dodávateľ zrejme vychádzal iba z tvrdení žalovanej.

30. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade sa žalobca sa dopustil hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150401.html>> z. č. 129/2010 Z. z. za ktoré sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti

spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z uvedeného dôvodu sa potom spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

31. Súd zároveň dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je v časti týkajúcej sa výšky úrokov neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

32. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) zaužívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp.zn. 5 Cdo 26/2011).

33. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v januári 2019 činil úrok 7,63 % p.a. (nové obchody - domácnosti - spotrebiteľské úvery). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

34. Pri posúdení primeranosti výšky úrokov súd porovnal dohodnutý úrok vo výške 17,38 % s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek, pričom zistil, že priemerné úrokové miery z úverov pri nových obchodoch, spotrebiteľských a ostatných úverov s dobou splatnosti nad päť rokov boli za mesiac 01/2015 vo výške 7,63% ročne. Občiansky zákonník ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti ale nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, pretože aj tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané pri poskytnutí peňažnej pôžičky, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi, ako aj mravným princípom spoločenského poriadku, sú v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

35. Výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi, pretože prevyšuje obvyklú výšku úrokov na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch viac ako dvojnásobne. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 Občianskeho zákonníka zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom. V tejto súvislosti súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať.

36. Súd považuje za potrebné poukázať aj na ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktoré nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektívy dobrých mravov. Aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery

zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti (obdobne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018, Krajského súdu v Bratislave sp.zn.9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

37. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamená, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

38. Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. g) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.

39. Súd preto uzatvára, že dohodnutá úroková sadzba 17,38 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Súd preto dospel k záveru o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi.

40. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcom dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity v dôsledku čoho je úver bezúročný a bez poplatkov, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

41. Žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 5.000,-Eur a žalovaná uhradila sumu 1.302,-Eur, súd preto žalovanú zaviazal na úhradu nesplatennej istiny v sume 3.698,-Eur. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol.

42. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, súd preto uložil žalovanej povinnosť aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5 % ročne, ktorého výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády z priznanej sumy 3.698,-Eur od 07.07.2020. K zosplateniu došlo 25.06.2020, pričom zaplatiť dlh mala žalovaná do 7 dní od doručenia oznámenia. Oznámenie o zosplatení žalovaná prevzala dňa 29.06.2020 a tak posledný deň lehoty na zaplatenie uplynul 06.07.2020. Odo dňa nasledujúceho, t. j. od 07.07.2020 je žalovaná v omeškaní.

43. Podľa ust. § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

44. Podľa ust. § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

45. Podľa ust. § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

46. Vzhľadom k tomu, že žalovaná požiadala o možnosť splácať súdom priznanú pohľadávku žalobcu v splátkach, súd posúdil tvrdené a preukazované pomery žalovanej a priznanú sumu povolil žalovanej splácať v súlade s ust. § 232 ods. 3 druhá veta CSP v mesačných splátkach vo výške 100,- Eur splatných

vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku. Zohľadňujúc však aj záujmy žalobcu ako veriteľa, podmienil súd plnenie súdom priznanej pohľadávky žalobcu zo strany žalovanej v splátkach tým, že nezaplatenie čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

47. Súd preskúmal osobné a majetkové pomery žalovanej, pričom zistil, že žalovaná je rozvedená, stará sa o maloleté dieťa narodené v r. 2009, pričom otec je v zmysle rozhodnutia súdu povinný prispievať na výživu maloletého sumou 300,-Eur mesačne (Lustrácia v Registri obyvateľov na žalovanú zo dňa 10.11.2023, rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 21P/45/2017). Žalovaná tvrdila, že je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 209,-Eur mesačne, ktorú skutočnosť mal súd overenú z Lustrácie v Sociálnej poisťovni zo dňa 16.11.2023. Ďalej žalovaná uvádzala, že je práceneschopná, pričom výška nemocenského je 460,-Eur mesačne. Súd za účelom verifikácie uvedených údajov zistil lustráciou v Sociálnej poisťovni, že žalovaná od 01.02.2023 do 11.03.2023 pracovala s vymeriavacím základom za 02/2023 vo výške 720,38 Eur. Ďalší záznam o pracovnom pomere je až z 01.11.2023. Žalovaná je samoživiteľka, žije u svojich rodičov, ktorým prispieva na bývanie a stravu. Ďalšie výdavky má na lieky, ošatenie, telefón a internet, hygienu. Žalovaná uvádzala splácanie splátok vo výške 140,-Eur veriteľovi Silverside a 210,-Eur veriteľovi Bonato.

48. V zmysle uvedených skutočností dospel súd k záveru, že napriek výške súdom priznanej pohľadávky, nie je v schopnostiach a možnostiach žalovanej uhrádzať žalobcovi priznanú pohľadávku v splátkach vyšších ako v sume po 100,-Eur mesačne bez toho, aby boli ohrozené základné existenčné potreby žalovanej a jej maloletého dieťaťa. Účelom priznania dlžnej sumy súdnym rozhodnutím nemôže byť likvidačné pôsobenie na spotrebiteľa, ktorý sa dostáva z finančných problémov, ale uspokojenie nároku veriteľa. Povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nie je spôsobilé žalobcovi spôsobiť ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane do hospodárskych pomerov žalobcu ako spoločnosti ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov. Súd, ktorý rozhoduje o čase plnenia žalobou uplatneného nároku nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, môže však pri stanovení výšky splátok zohľadniť situáciu existujúcu v čase rozhodovania. Ak spotrebiteľ svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu.

49. Podľa § 255 ods. 2 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy vo výške spolu 8.342,70 Eur (istina spolu s úrokom a úrokom z omeškania vyčísleným ku dňu rozhodnutia súdu), úspešný bol v časti istiny a vyčísleného úroku z omeškania spolu vo výške 4.319,60 Eur. Percentuálne úspech žalobcu potom predstavuje 51,77 % a jeho neúspech 48,23%, čo je úspech žalovanej. Vzhľadom na uvedené súd aplikoval ust. § 255 ods. 2 CSP, nakoľko úspech žalobcu aj žalovanej je približne rovnaký a vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Na záver súd považuje za potrebné uviesť, že žalobca dňa 28.11.2023, teda až po vyhlásení rozsudku vo veci samej, doručil súdu návrh na pripustenie zmeny strany sporu z dôvodu postúpenia pohľadávky na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. Vzhľadom na túto skutočnosť súd už o návrhu žalobcu nerozhodoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.